Ministerie van Buitenlandse Zaken

TER BESLISSING

Datum
30 januari 2023

Onze Referentie
36 200-XVII nr. 15

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij
-

Plandatum/Deadline Kamer
-

Binnengekomen op
-

Aan R
Van
Via Bescherming persoonlijke levenssfeer
Kopie aan
Afgestemd met

nota

Motie Hammelburg en Kuik over het onderzoeken van directe noodhulp voor gemarginaliseerde groepen

Aanleiding

Tijdens de BHOS-begrotingsbehandeling is op initiatief van de leden Hammelburg (D66) en Kuik (CDA) een motie aangenomen waarin de regering is verzocht "*te onderzoeken hoe lokale organisaties in het maatschappelijk middenveld die kwetsbare en gemarginaliseerde groepen vertegenwoordigen, toegang kunnen krijgen tot directe financiering van noodhulp die zij bieden aan deze groepen in humanitaire crisissituaties*".

Geadviseerd besluit

Graag akkoord op bijgevoegde brief waarin u ingaat op de wijze waarop u de motie gestand wilt doen.

De inhoud van deze brief is mede gebaseerd op aanbevelingen uit de IOB beleidsevaluatie over humanitaire hulp 2015-2020 en de (concept)beleidsreactie daarop (Min-BuZa.2023.074). De brief sluit ook aan op de Kamerbrief Humanitaire Hulp en Diplomatie 2023 (Min-BuZa.2023.761). Beide genoemde concept-brieven zijn/worden u eveneens voor akkoord voorgelegd.

Kernpunten

In bijgesloten concept-brief

- benoemt u de verantwoordelijkheid van humanitaire partners om bescherming en hulp te bieden aan gemarginaliseerde groepen mensen in nood;
- beschrijft u hoe partners hier aan werken en zich in toenemende mate inspannen om te voorkomen dat sociale uitsluitingsmechanismen hulp aan gemarginaliseerden belemmeren;
- geeft u aan, mede onder verwijzing naar de IOB beleidsevaluatie (voorkom versnippering), geen apart financieringsmechanisme te willen opzetten voor lokale noodhulp aan gemarginaliseerde groepen;
- en geeft u aan te kiezen voor grotere impact door gerichte diplomatieke inspanningen om inclusiviteit en non-discriminatie beter te borgen in de werkwijzen van het humanitaire bestel in zijn geheel.

Toelichting

- In de loop van 2022 is door het maatschappelijk middenveld en Kamerleden langs meerdere lijnen gevraagd om gerichte aandacht voor de noodzaak toegang zeker te stellen tot humanitaire hulp voor gemarginaliseerde of sociaal-maatschappelijk gediscrimineerde groepen mensen.
- De motie duidt (impliciet) op verschillende manieren waarop diverse gemarginaliseerde groepen en/of specifieke behoeften bij noodhulp genegeerd dreigen te worden. Genderongelijkheid betekent dat vrouwen en meisjes vaak minder of geen kansen krijgen om inspraak te hebben over, of toegang te krijgen tot noodhulp. Discriminatie of erger op grond van bijvoorbeeld een fysieke of mentale beperking, gezondheidstoestand of seksuele voorkeur kan leiden tot algehele uitsluiting van noodhulp. Een beperkte mobiliteit van bijvoorbeeld ouderen kan betekenen dat zij niet kunnen profiteren van distributie van goederen of van protectiemaatregelen waarvoor mensen zich moeten verplaatsen. De aldus zeer uiteenlopende mechanismen die van invloed kunnen zijn op de mate waarin noodhulp gemarginaliseerden bereikt, vergen een zeer gevarieerde en context-specifieke aanpak.
- De afgelopen periode heeft overleg plaatsgevonden met de *Dutch Relief Alliance*, VN-partners en de Rode Kruis Beweging over hun werkwijze om uitsluiting van groepen hulpbehoevenden tegen te gaan. Uit deze inventarisatie is gebleken dat hulporganisaties zich terdege bewust zijn van de noodzaak uitsluiting te voorkomen. Zij werken gericht aan inclusiviteit, met uiteenlopende resultaten per crisis of context.
- De gesprekken bevestigen dat financiële lokalisering van Nederlandse noodhulp ten gunste van belangengroeperingen van specifieke groepen, zoals de Motie suggereert, bij lange na niet de volledige door de Motie aangestipte problematiek adresseert. Een dergelijke aanpak zou ook uiterst arbeidsintensief en weinig efficiënt zijn en zal geen substantieel gewicht in de schaal kunnen leggen.
- Additionele, gerichte diplomatieke inspanningen zijn wel mogelijk, in nauwe samenspraak met humanitaire partners en gelijkgezinde donoren.
- Deze aanpak sluit nauw aan op de bevindingen van de IOB-evaluatie.